

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ES SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 30 fillér.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Vasut-utca 306.

Védekezés hódítások ellen.

Németország és a monarchia külügyi vezetői kétséget kizárólag kijelentették, hogy semmiféle területi hódításra nem vágyódnak — háborus célunk a védekezés. Ha ezzel a kijelentéssel az a bázis, melyen a békét meg lehetne kötni, pontosan meghatározva nincs is, mert a világháború által feivetett számos, igen bonyolult kérdést még nagyjában sem lehet rendezés alá vinni ezen az alapon, az mégis békekészségünkről tanuskodik és tanácskozások kiindulópontja lehetne, — ha az ellenség is így akarná.

Am az antánt sokszor proklamált és ünnepezt egységessége nem népeinek egymásközi egyetértésén alapul. Egyes diplomaták a háborus alkalomra mesterségesen tákolták össze és összeroppan abban a percben, amint a szövetség legerősebb kapcsa: a zsákmányra való kilátás megszakad. Ha tehát az ellenséges táborban a diplomaták gondosan véka alá rejtik igazi hadicéljaikat, úgy ennek oka nem a békevágy hiányában, hanem abban rejlik, hogy a különféle kormányok cél- és véleményeltérése mellett lehetetlen egységes formulát találni a megegyezéses békére.

Nem diplomáciai fogás, hogy odaát nem állítanak fel békeprogramot, hanem zavaruknak és reménytelen tehetetlenségüknek a jele. Ezidőszerint tehát kilátástalannak látszik, várni arra, hogy az antánt vezérférfiai a változott helyzetnek megfelelő egységes hadicélokot jelöljenek meg, mert anynyi értelmességet mégis feltételezhetni róluk, hogy ezt már rég megtették volna, ha lehetséges volna. Azért folytatták a háborút, mert nem tudják befolyezni. S mégis kell, hogy valamikor vége legyen és természetesen lesz is. Vagy úgy, hogy Lloyd George, Clémenceau és társaik engednek oly férfiaknak, kik szövetségeseinkre való tekintet nélkül igazán szívükön viselik hazájuk sorsát és a katonai helyzettel számolva, gyorsan és alaposan végez-

nek a háborus kalanddal, vagy pedig, ha a központi hatalmak feltételeiket oly tüzetesen jelölik meg, hogy azokról az ellenséges népek — nem a diplomaták — beható eszmecserebe foghassanak, aminek praktikus eredménye alig maradna el.

Az antánt diplomatái, úgy látszik leginkább ettől az eshetőségtől tartanak. Arra vallanak a „békeoffenzívá”-ról tett nyilatkozataik, melyekkel el akarják riasztani népeiket a mi feltételeink tárgyalásától, mert ez valamennyi háborus uszítóra — első sorban tehát a kormányférfiaikra — nézve súlyos következményekkel járna. Mindenképpen azon vannak, hogy a központi hatalmak ilyenforma erkölcsi támadása ellen hangolják népeiket.

Vajjon megteszik-e államférfiaink nekik azt a szívességet, hogy tovább is elhallgatják pontosan körülírt hadicéljainkat? Hertling és Burián nyilatkozatai után kevés lehet nekik erre a remény.

Harctéri és külpolitikai események.

A nyugati nagy német offenzíva váratlan akadályra talált. Az entente csapatok főparancsnoka Foch tábornok ugyanis a Marnenál és Reims környékén hatalmas ellenoffenzívát indított. A támadás oly erőteljes volt, hogy a németek kénytelenek voltak a Marne déli partjáról visszavonulni és a folyó északi partján elhelyezkedni. Reimsnál is erős nyomást gyakorolt az ellenség a német csapatokra, itt azonban területi nyereségük nem volt. A Marne déli partjáról visszavonult német csapatok Chateaux Thierryt is kiűritették s a várostól északra foglaltak el új állásokat. A visszavonulás alkalmával a német csapatok 20 ezer fogolyot és 400-nál több ágyút hagytak hátra. Az ő helyzetük éppen az volt a Marnenál, mint a július 15-diki offenzíva alkalmával a mieinknek a Piavenál.

Egyébként a nyugati harctéren a támadások kissé lanyhultak.

Albániában osztrák-magyar csapat részek a Semeni folyónál entente csapatokat visszaszorították és véres veszteségeket okoztak. Itt már az entente részéről valószínűleg görögcsapatok is közreműködnek.

II. Miklós cárt Jekaterinburgban július 16-án az ottani szovjet tanács agyonlővette. Most már kétségtelenül elpusztult a néhai hatalmas cár. Ép oly nyomorultul és igazságtalanul veszett el, mint hogy ő küldte halálba a sok hű orosz.

A többtermelés.

A gazdasági élet minden számottevő tényezőjének működését úgy kell irányítani, hogy azok ne önző egyéni célok, hanem kizáróan a közérdek szolgálatában álljanak. Vajjon ki meri kétségbe vonni, hogy e tekintetben a legkevesebb szemrehányással a szövetkezeti szervezeteket lehet illetni. Ugy a multban, mint a jelenben a szövetkezetek, főleg azok központi iparkodnak minden alkalmat megragadni, hogy az ország sürgős, életbevágó érdekei kielégítést találjanak az ő közreműködő munkájuk segítségével is.

A szövetkezeti szervezetek legújabbban a többtermelés szolgálatába állították anyagi és erkölcsi erejük legjavát. A „Hangya” után most az Országos Középponti Hitelszövetkezet fáradozik azon, hogy a kisgazdák is megbarátkozzanak a többtermelés eszméjével és éljenek annak eszközeivel. Az Országos Középponti Hitelszövetkezet kongresszusa kizáróan ezt a célt szolgálta. A közgazdasági élet legkiváló kapacitásai, a többek között Korányi Frigyes báró, Horánszky Dezső, Koós Mihály, Erdély talpraállításának kiváló érdemű vezetője fejtették ki nézetüket a többtermelés megvalósításának lehetőségéről. Szó sincs róla, hogy felvetett eszméket ma már nem lehet teljesen ujaknak tekinteni, de az bizonyos, hogy azoknak rendszerbe foglalása és az arra illetékes nyilvánosság előtt sűrű hangoztatása olyan fajta művelet, mint a magvetés: az elszórt magoknak előbb utóbb el kell jutni a termelő talajhoz, hogy azután egy kis munka árán dus vetés sarjadzon belőle.

Különösen a kisgazdák előtt kell sűrűn hangoztatni a többtermelés gyakorlati megvalósításához szükséges ismereteket, mert hiszen a statisztika kérielhetetlenül kimutatja, hogy a legtöbb búzát ma is a kisgazdaságok termelik. Világos tehát, hogy a búzatermés fokozásánál éppen a kisgazdák jönnek elsősorban figyelembe, az ő közreműködésüktől várhatunk legszebb eredményt. Nekik kell tehát számtalanszor kifejteni a jobb gazdálkodás alapvető ismereteit, nekik kell első sorban megismeretni a jobb gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen anyagokat és eszközöket. A nagybirtokos tud a maga erejéből is járni, de a

kisgazdáknak, vagyis az ország lakosságát alkotó túlnyomó nagy többségnek bizony a hóna alá kell nyulni. A szövetkezetek tehát, amikor kezükbe vették a többtermelés megvalósításához nélkülözhetetlen apostoli munkát, nemcsak milliónyi tagjának érdekeit szolgálják, hanem az egész országot. A szövetkezeti munka tehát bármennyi legyen is az ellensége, az ország háláját már is kiérdemelte és ha eredményes lesz, a hála és elismerés bizonyára ezután sem fog elmaradni.

Házasság akadályokkal.

Az ősszel egy törvényjavaslat kerül az országgyűlés elé arról, hogy csak előzetes orvosi vizsga alapján lehessen törvényes házasságra lépni.

A javaslat fontosságát nem lehet tagadni. Békében nálunk minden hatodik ember tuberkulózisban halt meg, nem is szólva a vérhaj okozta halálozások számáról. Ha még tekintetbe vesszük, milyen méreteket öltött nálunk az egyke, ugy igazán elkeseredhetünk Magyarország jövője felől.

Mindenesetre tehát gyökerében kell gyógyítani ezt a kóros jelenséget. Arra kell törekedni, hogy a jövő nemzedék, a melyért ma milliók vértüket hullatják, ne csak jómódu, hanem egészséges is legyen. És főleg, hogy ez a nemzedék legyen is.

De vajjon elérjük-e mindent azzal, hogy nem engedjük a betegeket házassodni? Alig hihető. Hiszen ma is a baj legtöbbször szerzett és nem öröklött. Az új törvény sem fogja megakadályozhatni, hogy egészséges szülők gyermeke is megkapja a bajt. Nedves, sötét lakás, piszkos, rossz ivóvíz, elégtelen egészségügyi óvintézkedések: ezek a legfőbb okozói különösen a tüdőbetegségek terjesztésének. Amíg ezeket a betegségokozó hiányosságokat meg nem szüntetjük, gyökeresen nem segíthetünk a bajon, akár megengedjük, akár eltiltjük a beteg embereknek a házasságot.

Akik annyira óhajtják a házasságot, hogy még a betegségükkel sem törődnek s nem bánják, hogy korai halálukkal árvákká teszik gyermekeiket, azok bizony a törvényes formákkal sem fognak törődni, egyszerűen vadházasságra fognak lépni. Ha pedig még ezt sem teszik, úgy nyilvánvaló, hisz teljes megtartóztatást nem lehet tőlük várni, hogy a betegség annál inkább fog terjedni.

A felvetett eszme védői azt hozzák fel érveléssel, hogy pótolni kell a rengeteg vérvesztést, mit a háboruban szenvedtünk. Nagy százaléka a javakorbelt férfiaknak életét vesztette a harctéren. A megmaradtak közül kevés fog akadni, kinek megengedhetik majd a házasságot, mert a harc térről visszajövők legtöbbje valami bajban szenved. Az egészségesek pedig, csekély számuknál fogva, nem lesznek képesek a hézagnak számottevő részét pótolni.

Ha segíteni akarunk a bajon, meg kell engednünk, hogy a vérvesztés pótlására hivatott nemzedék létrejöhesse. A létrejött nemzedéket kell megóvni a betegségek pusztításaitól. Ezzük meg a bajt már a mai szülők útján. Tanítsuk ki őket különösen a betegeket, miként kezeljék gyermekeiket, hogy a bajt tőlük meg ne kapják. Az egészségügyi ellenőrzést meg

kell szigorítani, a népet észszerű életmódra kellene oktanni, a házasságra pedig buzdítani kell és nem azt megakadályozni.

Legyünk tekintettel a háborúból hazatérő katonáinkra is! Hisz csak megérdemli az a katona, aki egészségével áldozott a hazának, hogy legyen is valamije abból az életből, amelyet maga vívott ki magának és ne zárjuk el annak a lehetőségét, hogy élettársat válasszon magának, aki beteg napjaiban ápolja.

A közbiztonság megrendülése.

Bizonyos, hogy a háborus eldurvulás az erkölcsök elvadásása minden téren mutatkozik, de ez már velejáró a hosszantartó háborúnak, elejét ennek semmi kormány nem veheti, mert semmiféle kormány nem ura a lelkeknek és a szíveknek.

Csak hogy az eldurvult erkölcsök tekintében csapnak ki a mindennapi életbe, szülik, tenyésztik a bűnöket. Mindenekelőtt megrendítik a személyes vagyonbiztonságot, a tulajdon tiszteletben tartását, kivételek közé keli sorozni, elvévő válik a törvények kiméletlen átgázolása.

Nagy az értéke ma mindennek s ebben az értékemelésben épen az ellentéti erő csökkent meg, a mely az embereket a bűntől visszatartotta. Miután ma már nem szorványos esetektől van szó, hanem az a helyzet, hogy a személy- és vagyonbiztonság nemcsak mély kis területen, hanem az egész országban siralmas állapotba jutott; a kormánynak kötelességévé vált, hogy elsősorban a törvénynek szigorú alkalmazásával s ha kell kivételes intézkedésekkel is a rendet, a biztonságot állítsa helyre.

Ma nem lehet a legenyhébb büntetőjogi elméleteket a gyakorlatban alkalmazni, ma kérelhetetlen erélyre van szükség, mert voltaképpen lejárt a javítási elmélet, ma már az elrettentési elmélet gyakorlati megvalósítására van szükség, mert egyébként csakis a bűnösök számát emeljük, szülvén mindennap ezer számra a bűnt és bűnöst. Ez a sorozat naponta óriási arányban növekszik. A rendőrség és az igazságszolgáltatás nagy és súlyos feladatok elé van állítva a fejleményekkel, de ennek a két faktornak együtt meg van a hatalma arra, hogy rendet teremtsen.

Francia békeábrándok.

Franciaországban a kormány nem akar békéről hallani, cenzurálja azonban mégis meg engedi, hogy a lapok a béke lehetőségéről írjanak. Ez azt e látszatot kelteti, hogy Clémenceau már kissé megpuhult és csak szorongatni kellene, hogy engesztelhetetlen álláspontját feladja. Ez a látszat azonban nem állja meg a szorgosabb vizsgálatot.

Az újabb német offenzívától való félelem, a tömeges menekülés Párisból érthetővé teszi, hogy Franciaországban megint kacérkodnak a béke gondolatával. Tényleg ez nem egyéb kacérkodásnál, a franciák még mindig nem jöttek tudatára helyzetük komolyságának, melyet az orosz szovjetek találóan „az antigermán szövetkezés céljainak kudarcá gyanánt jellemeztek.

Egy Svájcra át világgá küldött franciaország hajlandó Németország bekebelezését

latát „meghallgatni“; nem akar anexiókat, csak Elzász-Lotharingia bekebelezését tekintti egyedül hadicéljának.

Az ilyen fecsegésnek természetesen nincs semmi értelme. Mert, hogy Franciaországnak elmúlt az étvágya a Rajna balpartjának a meghódításától, azt szívesen elhiszük. Mit is tehetne mást mostani szomorú hadihelyzetében? Elfelejtik azonban a franciák, hogy Elzász-Lotharingia bekebelezése olyan annexió volna, melynek fontosságát semmiféle más annexió jelentőségével össze se lehet hasonlítani. Az Elzász-Lotharingiai kérdést csak Németország teljes letörése tehetné aktuálissá.

A franciák tehát még mindig iluziókban ringatják magukat és mint hogy kijózanodni nem akarnak, erre még több kemény csapással kényszeríteni kell őket.

Kijózanított franciák nem fognak vonakodni reális békeajánlatunkat elfogadni vagy — amint ők mondják — „meghallgatni“, sőt valószínű, hogy béke ajánlattal meg fognak minket előzni.

A sertéshizlalás új rendje.

A házi és gazdasági sertéshizlalást szabályozó kormányrendelet, amelyet annak idején kimerítően ismertettünk, utalt arra, hogy a közcélra szolgáló sertéshizlalás szabályozása a Közeletmezői Hivatal és a földmívelésügyi minisztérium hatáskörébe fog tartozni.

A földmívelésügyi minisztérium az ország állatállományának megvédése érdekében magának követelte az intézkedési hatáskört s ezt az álláspontját az új eljárást megelőző tárgyalások során is sikerült megőriznie.

A sertéshizlalás irányítására nemrég megalakult a Sertésforgalmi Tanács.

A Sertésforgalmi Tanácsnak Sertésforgalmi Iroda lesz a végre hajtó szerve, ez pedig a bizományossal, továbbá a községi előjáróságok és az e célra alakult gazdaszövetkezetek útján intézi adminisztráció teendőit.

A Sertésforgalmi Tanács előre megállapította a szerződéseket, a kis hizlalásra vonatkozólag pedig nyomtatott szerződési íveket bocsát ki. Ezeket a szerződési lapokat a bizományosoknak adja ki a Sertésforgalmi Iroda s minden bizományosnak vagy e célra alakult szövetkezetnek jogában áll ilyen időre meghatározott szerződést kötni bár mely gazdával, a ki úgy a sertés; mint a szükséges mennyiségű takarmány felett rendelkezik. A szerződést a községi előjáróság hitelesíti, mire az kötelezővé válik a Sertésforgalmi Tanács vagy Iroda hozzájárulása nélkül. Összesen harminc ilyen bizományos fog működni a sertéshizlaló vidéken.

Az a kishizlaló, a ki ily módon közfogyasztásra köti le sertéseit mentes marad a rekvirálástól, ezenfelül, ha elfogy a takarmánya, ujat utalnak ki részére. A nagyobb gazdákkal és mezőgazdasági hizlalókkal a Sertésforgalmi Iroda köti meg a szerződéseket.

A legnagyobb mértékben fogják igénybe venni az idén az ipari hizlalókat is, mert legalább 15—20%-os tartalékot akarnak biztosítani az ipari hizlalás révén.

A mi a sertésárvételei árakat illeti, azokat fel fogják emelni rövidesen, még pedig a takarmány drágulása arányában.

Az új őrlési rendelet.

A hivatalos lap egyik legközelebbi száma közli azt a rendeletet, amely az őrlésről intézkedik.

Mint hogy a termés előreláthatólag kisebb lesz, mint amennyire általában számítottak, a kiörlés százalékát is felemelték.

Buzánál a kiörlés aránya 87 százalékra emelkedik, nevezetesen a 76 kilogramos buzából ki kell örlöni: 16% finom lisztet, 24% főzölisztet, 47% kenyérlisztet és 11% korpát. A fennmaradó 2% a malmok porlási engedménye.

A rozsliszt kiörlésénél ugyanígy az arány. A 71 kilogramm rozsból 90% lisztet és 7% korpát kell majd kiörlöni, míg árpából 80% lisztet és 17% korpát kell kitermelni.

E százalékos megállapítás következménye az lesz, hogy a malmok csaknem 58% korpával fognak ebben a gazdasági kampányban kevesebbet előállítani.

HIREINK.

— A ref. templomban ma délelőtt Csányi László s.- lelkész predikál.

— A református iskolaszék csütörtökön Demjén Ferenc lelkész elnöksége alatt ülést tartott. Az iskolaszék sérelmesnek találta, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter a segéditanítók illetményéből havonta 20—20 kor. összeget levont azon a címen, mert ennyivel többet adott az egyház a segéditanítóknak, mint a háború előtt. A sérelmes intézkedés ellen felintak. A Nagy Sándor fele alapítványnál elbíraltattak az alapítványt élvező tanuló ifjak bizonyítványai. A megüresedett alapítványi helyekre a pályázat aug. 10-diki lejárattal kiíratott.

— **Ejjegyzés.** Gargya Jolánka és Palágyi Tivadár jegyesek. Hajduszoboszló, Mátraszőlős, 1918 július hó.

— **Dr. László Endre** ügyvédet, népfelkelő főhadnagyot szép kitüntetés érte. A katonai szolgálattól történt felmentése alkalmából ugyanis Fülöp altábornagy, honvédkerületi parancsnok a debreceni honvéd állomásnál másod állomástiszti minőségben a legnagyobb odaadással és lelkiismeretességgel, fáradhatlan kitartással és ügybizalommal teljesített szolgálatait dicsérő elismerését fejezte ki.

— **Halálozás.** Sternberg Hermann mészárosmester és állatkereskedő vasárnap este meghalt. Elhalálása nagy családot borított gyászba. Elhunytáról a következő gyászjelentést vettük: Alulírottak mélyen megtört szívvel tudatjuk, hogy a drága jó férj, a legjobb, legönfeláldozóbb apa, akit mi olyan kimondhatatlanul szeretünk Sternberg Hermann Hajduszoboszló város képviselőtestületének tagja, Hajdúvármegye bizottsági tagja, f. évi július hó 21-én este 9 órakor rövid szenvedés után életének 62-ik. boldog házasságának 39-ik évében lelkünk nagy fájdalmára elhagyott bennünket. Családunk büszkeségét vesztettük el benne. A mi drága halottunkat f. hó 23-án d. u. 2 órakor tesszük örök nyugalomra az izr. sírkertben. A végteszünettelre az elhunytak rokonait, barátait, ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Ked-

ves emléke szívünkben örökké él! Hajduszoboszló, 1918. július 22. Áldás és béke lengjen porai felett! Bánatos özvegye: Özv. Sternberg Hermanné szül. Róth Gizella. Hálás gyermekei és unokái: János nejevel Weisz Ilonkával. Magda, Edith gyermekeivel. Sarolta férjével Steiner Lipóttal, Klára, Margit és Ibolya gyermekeivel Piri férjével Kandel Bélával. Juliska férjével Neumann Árminnal. Vera férjével Blum Sándorral, Lenke gyermekével. Samu, Lajos, Bözsi, Laci és Pali. Testvére: Sternberg Róza. Sógornői: özv. Róth Ignácné gyermekeivel. Özv. Malýata Agostonné. Özv. Róth Jenóné gyermekeivel. Temetése általános részvét mellett kedden ment végbe.

— **Városi közellátási hivatal.** A közellátás biztosítása nehéz feladatot rótt városunkban a közigazgatási hatóságokra, főleg a rendőrkapitányra, aki amúgy is túlhalmozott ügykörére való tekintettel alig-alig tehetett eleget a reá várakozó rendkívüli teendőknél. A belügyminiszter rendelkezésére alispán egyenesen megírtotta, hogy a rendőrkapitán aki közellátási kihágásoknál első fokon ítélkezik, az ügy kezelést vezesse. Így születt meg a közellátási hivatal eszméje. Ebben a hivatalban egységesítve lesz minden a közellátást és közellátást biztosító szervezet. A városi közgyűlés eivben ehhez már hozzájárult, ugyancsak a közellátási bizottság is. A városi tanács ez alapon megbíráta Bor János igazgatótanítót a közellátási hivatal vezetésével. Bor János igazgató tanító a felhívásnak eleget tett abban a reményben, hogy a hatóság mindazon támogatást megadja részére, ami az ügy sikere érdekében okvetlenül megkívánatik. Ezzel a feltétellel vette át július 24-én Körner Géza rendőrkapitánytól a hivatalos ügyiratokat s kezdte meg működését.

— **Városi közellátási bizottság** Fehér Gábor tanácsnok, h. polgármester elnöksége alatt július 21-én ülést tartott. Dr. Dajka Ambrus tisztügyész és Demjén Ferenc lelkész indítványára javasoltattott, hogy a város egységesen szervezze a város közellátási hivatalát amelynek, egyedüli feladata lesz a közellátás hatóság biztosítása. A hivatal vezetőjének személyére történt megállapodás után az ülés véget ért.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mélyszéges és lesújtó gyászunkat enyhíteni igyekvő barátainknak, ismerőseinknek jól eső részvétét ezután hálásan köszönjük. Özv. Sternberg Hermanné és gyermekei.

— **Hajdúvármegye központi választmánya** jul. 30-án ülést tart.

— **A közbirtokossági tanács** a múlt vasárnap Czegléd József elnöksége alatt ülést tartott. Elnök jelentést tett a Szelenács pusztá vételében befizetett 200.000 koronának az eladók által történt átvételéről. A továbbiakra nézve később dönt a tanács. Elhatározta a tanács, hogy a Pusztangyálháza hibás betétje kiigazítsák. A birtokossági ügyész tiszteletdíjának megállapítása után Czegléd József elnök nagymérvű elfoglaltságára tekintettel, az elnöki tisztségről való lemondását jelentette be. A birtokossági tanács az elnök személye iránt köztudatban élő bizalommal és szeretettel fogva a lemondást nem fogadta el, hanem felkérte, hogy közérdekből a köz-

birtokosság elnöki tisztét továbbra is betöltse. A közbirtokossági tanács ma délelőtt 9 órakor folyó ügyek tárgyalása céljából újból tart ülést.

— **Hizlalási engedélyeket** jul. 29-től kezdve a városháza nagy termében kiállít a városi közellátási hivatal.

— **Pályázat.** A ref. iskolaszék több Nagy Sándor 200 koronás alapítványi helyre és az Alexy-Maklár alapítványra pályázatot hirdet. Az iskolaszékhez címzett kérvények aug. hó 10-ig adhatók be. A feltételek a lelkészi hivatalban meg tudhatók.

— **Drága lesz a liszt.** Végre megjelent az a kormányrendelet is, amely az új gabonából őrlendő liszt árát állapítja meg. A rendelet szerint a finom tézstalisz 296.50 fillér lesz a nagybani kereskedelemben, a főzöliszt ára 80 korona, a kenyérliszt ára pedig 50 korona métermázsánként. Hogy mekkora lesz az ár a kiskereskedelemben, azt minden törvényhatóság területén az alispán, illetve a polgármester fogja megállapítani, azonban az ekként megállapított kereskedelmi árakat a közellátási miniszter bármikor megváltoztathatja. A rendelet megállapítja a rozsliszt árát is, még pedig 87.30 koronában és a korpát 35 koronában. Hogy a Haidúvármegye a malmoktól beszállított buza és rozslisztért mennyit fog fizetni, azt nem a rendelet állapítja meg, hanem a közellátási miniszter fogja a kereskedelmi és földmivelésügyi miniszterrel egyetértőleg meghatározni. A finom tézstaliszt ára tavaly a kiskereskedelemben különként 150 fillér volt, az ideai hivatalos maximális alapján aligha lesz olcsóbb 330—340 fillérenél.

— **A papirruhák mosási módja.** A papirszövetből készült fehérneműk és ruhák iránt sok oldalról idegenkedéssel viseltetnek. Pedig helyes bánásmód mellett a papirruhák igen használhatók. Egy szakértő a papirfonalból készült ruházati tárgyak tisztítására vonatkozólag a következő utasítást adja: A ruhadarabokat legfeljebb 10—15 percre meleg, de nem forró vízben áztatjuk, amelyben szappannak, szódának vagy más, nem maró mosópornak gyöngé oldata van, aztán a ruhát egy sima asztalra kell fektetni és egy ugyanabba a vízbe mártott, semmiesetre sem kemény kefével addig kell kefélni, amíg tiszta lesz. Ezután langyos vízben ki kell öblíteni a ruhát és teljes nedves állapotban visszanyeri régi tartósságát. Ha ezt a mosási módot alkalmazzák, akkor a papirból készült ruha hónapokig használható anélkül, hogy baja esnék; vonatkozik ez az eljárás különösen mindenféle kötényre, munkáruhára, zubbonyra, nadrágra, munkásköpenyre, sőt ingre is.

— **Törvényjavaslat a sóárak felemeléséről.** A pénzügyminiszter a képviselőház múlt heti ülésén beterjesztette a sóárak felemeléséről szóló javaslatot. A javaslat szerint a nyers só alapára a termelés helyén 26 korona, a főzött só ára 33 korona, a marhasóé 10 korona. Hogy a feldolgozásért milyen pótlék számítható fel, azt a pénzügyminiszter külön fogja megállapítani.

— **A méz maximális ára.** Rövid idő múlva kormányrendelet jelenik meg, amely lefoglaltnak jelenti ki az ország egész mézterménységét és megállapítja maximális árát. A kormány azt tervezi,

hogy a lefoglalt mézet a „Hangya“ szövetkezet útján hozza forgalomba. E terv ellen az összes kereskedelmi kamarák már most tiltakozásukat jelentették be.

— A nyaraló osztrák gyermekek a jövő hét folyamán megérkeznek városunkba minden valószínűség szerint. Hoznak magokkal lisztet, cukrot, szappant. A zsir-neműek helyett petroleumot és dohányt fognak kapni azok, akik ilyen gyermekek elhelyezését kérték.

— Igazolványhoz kötik a baromfiak szállítását. A baromtikereskedelem és a baromfikivitel szabályozására érvényben lévő intézkedések nem elegendők a visszaélések és árdrágítások megakadályozására. Fő baj a korlátlan kivitel, leginkább pedig az a körülmény, hogy a zsirhiányra való tekintettel minden pénzt megadnak az osztrák piacokon a libáért és a libazsírért, a mi a magyarországi áru külföldre való áramlását mozdítja elő. Erre való tekintettel az az intézkedés történt, hogy a jövőben csak szállítási igazolványokkal lehessen a külföldre baromfit szállítani.

— Munkás kamarák felállítása. Megbízható helyről értesülünk, hogy rövid idő múlva megszervezik Magyarországon a munkáskamarát, amelyek a kereskedelmi és iparkamarákkal karöltve fognak működni. Az erre vonatkozó törvénytervezetet már készítik a kereskedelmi minisztériumban. A munkáskamara az összes alkalmazottak, tehát magán tisztviselők érdekeit is hivatva lesz képviselni és hivatva lesz arra, hogy megvédje az alkalmazottak szociális érdekeit.

Ae. 4944—1918.

Hirdetmény.

Földmivelésügyi miniszter ur 105.600—1918. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy háztartási és gazdasági szük-

ségekre ha a sovány sertéssel és saját termésű készlettel, vagy hatósági engedély útján beszerzett takarmánnyal rendelkezik, bejelentési kötelezettség mellett egy drb sertést mindenki hizlalhat. Bejelentés és engedély nélkül senki egy darabot sem hizlalhat. Egy darabon felüli számban háztartási és gazdasági szükségletre 20 darabig a hizlalási engedélyt a közellátási hivatal vezetőjének előterjesztésére én adom meg, 20 on felül kiadott hizlalási engedély érvényességéhez a földmivelési miniszter ur engedélye szükséges. Hizlalási engedélyeket a városi közellátási hivatal állít ki jul. 29 től kezdve a városháza nagy tanácstermében. Ugyanott felelnek bővebb felvilágosítás adatik.

Hajduszoboszló, 1918. jul. hó 24 én.

Dr. Fekete László
polgármester

Női munkaerőt keresünk,

aki gépirásban és könyvelésben jártas előnyben részesül.

Pályázatot — igények megjelölésével — 1918. aug. 10-ig fogadunk el.

Gazdasági Bank Hajduszoboszlón v. t.
Igazgatósága.

Kiadó, esetleg eladó

90 hold szántóföld, hatalmas tanya-épületekkel.

Felvilágosítást nyujt

Dr. László Endre
ügyvédi iroda.

Hirdetmény.

Hajduszoboszló város Közélemezési Tanácsa felhívja mindazon gazdálkodókat, akik a saját szükségletüket meghaladó

menységben óhajtanak sertést hizlalni s a hizlaláshoz szükséges terménnyel rendelkeznek, hogy a város ellátatlan lakosai részére szükséges szalonna és zsir szükséglet biztosítása céljából kössenek hizlalási szerződést Hajduszoboszló várossal, mely esetben a hizlalási engedély részükre kiadatik s a hizlaláskor szükséges termény mennyiség az állam részére való beszolgáltatási kötelezettség alól mentesítve lesz. A szerződések megkötése végett dr. Dajka Ambrus városi tisztügyészénél kell jelentkezni.

Hajduszoboszlón, 1918. július 8 án.

Hajduszoboszló város
Közélemezési Tanácsa.

Mézet, viaszt, sonkolyt ke- „M É H“

a magyar méhészek értékesítő szövetkezte Budapest, Frangepán-utca 33/h. Árajánlattal egyidőben minta is küldendő.

Méhészeti eszközökről árjegyzéket — méhészeti szaklapból mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a „Méh.“

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatom a t. közönséget, hogy úgy mint eddig, mostan is a

tollat és bőrt

a legmagassabb napi árban veszem, a miért is kérem b. pártfogását

Teljes tisztelettel

Fülöp Hermann

II. tized 143. szám.

Legujabb divatu
menyasszonyi és eljegyzési
ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696

Halász Nándor

ékszerész és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagytakarék ujjalotájában.

Megyei telefon 696.

Veszek ócska aranyat és ezüstöt készpénzért a legmagasabb árban!!

